

- Q. 2. Write Short Note (any three) (15)**
1. Cryptography
 2. Classification of cyber crime
 3. Types of E-Certificates
 4. Duties of Subscriber
 5. Need of Cyber Law
- Q. 3. Answer the following question in 150 words. (any 2) (20)**
1. What is E- Contract? What are the essential of E-Contract
 2. Explain the detail advantages and disadvantages of Internet Technology.
 3. Explain in detail the Indian position regarding Cyber Jurisdiction
 4. Define 'Subscriber' and discuss the duties of subscriber.
- Q. 4. Answer the following question in 300 words. (any one) (15)**
1. Explain the role of the subscriber in cyber Law
 2. Explain in detail the Electronic Signature and Digital Signature
 3. Different Models of E-Commerce

मराठी रूपांतर

- सूचना :** १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १. खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)**
- १) इलेक्ट्रॉनिक रोख म्हणजे रक्कम अदा करणे.

अ) क्रेडिट कार्ड	ब) संगणकाचा नेटवरील वापर
क) ए.टी.एम. कार्ड	ड) धनादेश
 - २) इंटरनेट म्हणजे काय

अ) नेटवर्क ऑफ नेटवर्कस्	ब) वेबसाईट
क) स्वयम्	ड) सर्वर
 - ३) ई-कॉमर्स करता योग्य नाही.

अ) मौल्यवान दागिने/जुन्या वस्तूंची खरेदी विक्री	ब) मोबाईलची खरेदी विक्री
क) बँडेड कपड्यांची खरेदी विक्री	ड) संगणकीय नोकरी शोध
 - ४) ॲमोजॉन डॉट कॉम प्रकार आहे.

अ) बी.टू.बी.	ब) सी.टू.सी
क) बी. टू.सी	ड) सी.टू.बी
 - ५) हा ऑनलाईन ग्राहक आहे.

अ) घाऊक व्यापारी	ब) ग्राहक
क) किरकोळ व्यापारी	ड) वरील सर्व
 - ६) माहिती तंत्रज्ञान कायदा मध्ये बदल झाले

अ) २००७	ब) २००९
क) २००८	ड) यापैकी कोणतेही नाही
 - ७) खासगी वितरण शास्त्राला म्हणतात.

अ) क्रिप्टोग्राफी	ब) ऑरगॉनिक
क) स्टेनोग्राफी	ड) यापैकी कोणतेही नाही

- ८) टेलनेट म्हणजे
- अ) टेलिफोनचे जाळे
ब) दूरस्थ लॉगिन
क) दूरदर्शनचे जाळे
ड) यापैकी कोणतेही नाही
- ९) खालीलपैकी कोणती भाषालिपी नाही.
- अ) एच.टी.एम.एल.
ब) एक्ज.एम.एल.
क) पोस्टस्क्रिप्ट
ड) जावा सक्रिप्ट
- १०) अंकिय स्वाक्षरी म्हणजे
- अ) संगणकीय छापील सही
ब) सार्वजनिक सांकेतीकी चावी
क) पाठवणाऱ्याचा कोड नंबर
ड) स्वाक्षरी ओळखणारे तंत्र
- ११) टेलनेट ही सेवा आहे.
- अ) नेटवरील दूरदर्शन
ब) दूरस्थ केबल टिव्ही नेटवर्क
क) दूरस्थ कार्यक्रम
ड) टेलिनेकस्ट
- १२) एकावेळी एक प्रोग्रॅम अनेक उपभोक्त्यांना परवरनगी देणारे कार्य
- अ) रियल टाईम सिस्टिम
ब) अनेकांची कार्यप्रणाली
क) वेळेची वाटणी करणारी पद्धती
ड) अनेकअंगी कार्यप्रणाली
- १३) छोट्या अंतरातील अनेक संगणकोना जोडणारे तंत्रज्ञान.....
- अ) लॅन
ब) व्हॅन
क) मॅन
ड) वायरलेस नेटवर्क

प्र. २ टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. क्रिप्टोग्राफी
२. सायबर क्राईम गुन्ह्यांचे वर्गीकरण
३. ई. प्रमाणपत्राचे प्रकार
४. उपभोक्त्योच्या जबाबदाऱ्या
५. सायबर लॉ कायद्याची गरज

प्र. ३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. ई- कॉन्ट्रॅक्ट म्हणजे काय? त्यांची गृहिते कोणती?
१. इंटरनेट तंत्रज्ञानाचे फायदे व तोटे विशद करा.
२. सायबर न्याय मर्यादेबाबत भारतीय परिस्थिती स्पष्ट करा.
३. उपभोक्ता म्हणजे काय? हे सांगून त्याच्या जबाबदाऱ्या विशद करा.

प्र. ४ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

२. उपभोक्त्यांचे सायबर लॉ कार्य अंतर्गत भूमिका स्पष्ट करा.
३. ईलेक्ट्रॉनिक सही व डिजिटल सही बद्दल विस्तारित लिहा.
४. ई-कॉमर्सचे वेगवेगळे प्रकार सांगा.
